

Maksuvaba import

Käibemaksuga ei maksustata järgmiste kaupade importi:

- ✓ kaup, mille käive on maksuvaba (§ 16);
- ✓ Eesti Panga imporditav kuld;
- ✓ Euroopa Keskpanka määratud euro vahetuskurssi omavad rahatähed ja mündid;

Maksuvabana saab importida, ühendusesiseselt soetada ja võõrandada hõbemünte, mille nominaalväärtus on eurodes või sellises valuutas, millele Euroopa Keskpank määrab vahetuskursi. Käibemaksuseadus käsitleb selliseid münte maksevahenditena, mille soetamist ja müüki ei kajastata käibedeklaratsioonis. Juhul, kui teise liikmesriigi maksukohustuslane käsitleb müntide võõrandamist kauba ühendusesisese käibena, tuleb maksuvaba soetamine näidata käibedeklaratsiooni informatiivsetes lahtrites 6 ja 6.1.

Kui hõbemüntidel puudub Euroopa Keskpanka vahetuskurss, on nende import, ühendusesisene soetamine ja müügikäive maksustatav tavakorras.

Maksuvabana käsitletakse ka pärast 1800. aastat münditud ja ametliku maksevahendina käibel olevaid või käibel olnud kuldmünte, mille puhta kulla sisaldus on vähemalt 900 tuhandikku kaaluosa ja mille müügihind ei ületa rohkem kui 80 protsendi võrra mündis sisalduva kulla hinda vabaturul.

Investeeringukullana käsitlevate kuldmüntide import, ühendusesisene soetamine ja müügikäive on maksuvaba. Käibedeklaratsioonis kajastatakse ühendusesisene maksuvaba soetamine ja maksuvaba müügikäive.

Alates 01.07.2022 on käibemaksuvabastuse alt välistatud niinimetatud meenemüntide import, ühendusesisene soetamine ja siseriiklik võõrandamine, välja arvatud investeeringukuld, mis jääb endiselt maksuvabaks. Vastavalt käibemaksudirektiivile ei või rakendada maksuvabastust sellistele müntidele ja rahatähtedele, mis on küll need emiteerinud riigis seaduslikud maksevahendid, kuid mis ei ole mõeldud maksevahendina kasutamiseks ja mida tavaliselt ka maksevahendina ei kasutata – nn meenemüntidele ja investeeringumüntidele, mis maksustamise seisukohalt ei ole võrdsustatud maksevahendiga, vaid neid maksustatakse kui kaupa.

Mõiste „meenemünt“ on sisustatud [Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2012. aasta määruse \(EL\) nr 651/2012 euromüntide emiteerimise kohta artiklis 5](#). Meenemünt vastab järgmistele kriteeriumidele:

1. mündi nimiväärtus erineb käibemüntide nimiväärtusest;
2. mündil esitatud kujutised ei tohi olla sarnased käibemüntide ühise külje kujutistega ning kui

nende kujutised on sarnased käibemüntide mis tahes liikmesriiki tähistava küljega, saab nende üldist välimust endiselt lihtsalt eristada;

3. vähemalt kaks järgmisest kolmest omadusest – värvus, läbimõõt ja kaal – erinevad oluliselt käibemüntide vastavatest omadustest; olulise erinevusena käsitatakse seda, kui väärtused koos lubatavate hälvetega jäävad käibemüntide jaoks kehtestatud lubatud väärtuste vahemikust väljapoole;
4. neil ei ole tihedalt hammastatud serva või „Hispaania lille” kuju.

✓ maksumärk;

✓ võrgu kaudu imporditav maagaas ja elektri-, soojus- ja jahutusenergia ning gaasi transportiva tankeriga maagaasivõrku pumbatav gaas;

✓ viivitamata maksuladustamisele suunatav kaup;

Alates 1. jaanuarist 2010 jõustunud muudatuse kohaselt ei pea maksuladustamisele suunatud imporditava kauba saajaks olema maksulaopidaja.

✓ reisija isiklikus pagasis liiduvälisest riigist Eestisse toimetatud tubakatooted ning alkohol alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduses sätestatud aktsiisivabade piirnormide ulatuses;

✓ reisija isiklikus pagasis liiduvälisest riigist Eestisse toimetatud KMS § 17 lg 1 p 7 nimetamata mittekaubanduslikku laadi kaup 300 euro väärtuses ning lennu- ja meretranspordi, välja arvatud eraviisiline lõbulend või eraviisiline lõbusõit merel, kasutamise korral 430 euro väärtuses. Kui kauba või kaupade koguväärtus ületab nimetatud piirnormi, kuulub käibemaksuga maksustamisele piirnormi ületava kauba väärtus tervikuna.

Mittekaubanduslikku laadi impordiga on tegemist, kui see sisaldab üksnes reisija või tema pereliikmete isiklikuks kasutamiseks või kingituseks ette nähtud kaupa ning on juhuslikku laadi. Seaduses on täpsustatud, et kui kauba või kaupade koguväärtus ületab piirnormi, siis maksustatakse käibemaksuga piirnormi ületatava kauba väärtus tervikuna. Näiteks kui bussireisija toob kaasa 200 eurot maksva mantli ning 150 eurot maksva kostüümi, maksustatakse käibemaksuga kostüümi väärtust 150 eurot.

✓ ühelt füüsiliselt isikult teisele füüsilisele isikule saadetud kuni 500 grammi kohvi või 200 grammi kohviekstrakti või -essentsi ja 100 grammi teed või 40 grammi tee-ekstrakti või -essentsi ühe kuni 45 euro väärtusega saadetise kohta.

Mittekaubanduslikku laadi saadetisega on tegemist, kui saadetise on saatnud üks füüsiline isik teisele füüsilisele isikule juhuti, sisaldab üksnes saaja või tema perekonna isiklikuks kasutamiseks ette nähtud kaupa ning mille laad ega kogus ei viita kaubanduslikule eesmärgile ja mille kauba saatja saadab kauba saajale tasuta. Ühendusevälise riigi füüsilise isiku poolt teisele füüsilisele isikule saadetava mittekaubandusliku kaubasaadetise maksuvabastuse piirväärtus on 45 eurot.

- ✓ Seega, kui mittekaubandusliku kaubasaadetise väärtus ületab 45 eurot, tuleb esitada kaubasaadetise kohta tollideklaratsioon ja tasuda käibemaks. Kohvile ja tee- ja taimeteele rakendub lisaks väärtuselisele piirväärtusele (45 eurot) ka eeltoodud koguseline piirang.

Alates 01.07.2022 on täpsustatud, et käibemaksuvabastuse alla importimisel kuulub **ühelt füüsiliselt isikult teisele füüsilisele isikule saadetud mittekaubanduslikku laadi saadetis väärtusega kuni 45 eurot, alkohol või tubakatoode alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduses sätestatud aktsiisivabade piirnormide ulatuses ja tingimustel, kuni 500 grammi kohvi või 200 grammi kohviekstrakti või -essentsi ja 100 grammi teed või 40 grammi tee-ekstrakti või -essentsi kuni 45 euro väärtusega ühe mittekaubanduslikku laadi saadetise kohta.**

- ✓ **Alates 01.07.2022** ei maksustata importimisel käibemaksuga Euroopa Liidu välisest riigist Eestisse toimetatud kütust **alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse §-s 68** sätestatud aktsiisivabade piirnormide ulatuses ja tingimustel.
- ✓ Nõukogu määruses (EÜ) nr 1186/2009, millega kehtestatakse ühenduse tollimaksuvabastuse süsteem (ELT L 324, 10.12.2009, lk-d 23–57), välja arvatud artiklites 23, 24, 42, 44–52, 57, 58 ning artiklite 67 lõike 1 punktis a ja 68 lõike 1 punktis a nimetatud kaupade ja tolliseadustiku 6. jaotise 2. peatükis nimetatud tollisoodustusega kaupade importi ei maksustata käibemaksuga tollimaksuvabastuse kohaldamiseks sätestatud tingimustel. **Alates 01.07.2022 on seda punkti täpsustatud järgmiselt: Nõukogu määruses (EÜ) nr 1186/2009, millega kehtestatakse ühenduse tollimaksuvabastuse süsteem (ELT L 324, 10.12.2009, lk 23–57), välja arvatud artiklites 23–27, 42, 44–52, 57, 58, artikli 67 lõike 1 punktis a, artikli 68 lõike 1 punktis a ja artiklites 107–111, nimetatud kaupade ja tolliseadustiku 6. jaotise 2. peatükis nimetatud kaupade importi ei maksustata käibemaksuga tollimaksuvabastuse kohaldamiseks sätestatud tingimustel.**

Seega reeglina ei maksustata käibemaksuga sellise kauba importi, mille puhul rakendatakse tollimaksuvabastust. Teatud juhtudel ei laiene käibemaksuvabastus kaupade importimisel väikese väärtusega ja mittekaubanduslikku laadi saadetistele, haridus-, teadus- ja kultuurimaterjalidele, teadustöös ja meditsiinis kasutatavatele instrumentidele ja aparaatidele.

Alates 1. maist 2010 jõustunud muudatusega maksustatakse puuetega isikute poolt isiklikuks otstarbeks imporditud kaubad, mis on sotsiaalministri 4. detsembri 2006. a määrusega nr 63 „Käibemaksumääraga 9% maksustatavad ravimid, rasestumisvastased vahendid, sanitaar- ja hügieenitooted, meditsiiniseadmed ning abivahendid“ kehtestatud nimekirjas, käibemaksumääraga 9% (kuni 30. aprillini 2010 rakendus käibemaksuvabastus). Puuetega isikutele mõeldud kauba importimisel on käibemaksuvabastus üksnes puuetega isikute hariduse või abistamisega seotud asutustel ja ühingutel, mitte aga puuetega isikutel endil.

- ✓ Tolliseadustiku 6. jaotise 2. peatüki 1. jaos nimetatud kaupade importi ei maksustata käibemaksuga juhul, kui kauba on reimportinud (taas-sissevedanud) sama isik, kes selle kauba on eksportinud. Nimetatud kaupade importi ei maksustata käibemaksuga ka KMS § 6 lõikes 4 (ühenduse tollistaatusega kauba toimetamist eriterritooriumilt Eestisse) nimetatud impordi puhul, kui see on kooskõlas tollimaksuvabastuse nõuetega.

- ✓ Samuti ei maksustata importimisel käibemaksuga raamatut, perioodilist väljaannet või muud teavikut, mis on saadetud raamatukogule, teadus-, arendus- või õppeasutusele ning konfiskeeritud võltsitud kaupa, mis antakse seaduse alusel üle tervishoiuteenust osutavale asutusele, hoolekandetasutusele või kohalikule omavalitsusüksusele.
- ✓ Alates 1. maist 2010 jõustunud muudatusega laiendati tervishoiu- või hoolekandetasutusele üleantavate konfiskeeritud võltsitud esemete ja nende vastuvõtjate ringi. Muudatuse kohaselt võib vajadusel tasuta kasutamiseks peale rõivaste ja jalatsite üle anda mistahes võltsitud kaupu (nt jalgrattad, püksirihmad). Tingimus on see, et esemetelt on lubamatud tähised eemaldatud ning olemas on õiguste omaja sellekohane nõusolek. Konfiskeeritud võltsitud kaupade vastuvõtja võib lisaks riigi või kohaliku omavalitsusüksuse tervishoiu- ja hoolekandetasutusele olla ka eraõiguslik sotsiaalhoolekande teenuse osutaja, nt osaühing.
- ✓ Käibemaksuga ei maksustata kauba importi liiduvälise kauba vabasse ringlusse lubamise tolliprotseduurile suunamisel (tolliprotseduur koodiga 42), kui on täidetud järgmised tingimused (KMS § 17 lg 2¹ ja lg 2²):

1. kauba importija või teda esindav tolliagentuur on Eesti maksukohustuslane;
2. kaup toimetatakse pärast importi samas seisundis viivitamata teise liikmesriiki teise liikmesriigi maksukohustuslasele või piiratud maksukohustuslasele;
3. teise liikmesriiki kauba toimetamisest tekib kauba ühendusesisene käive;
4. kauba importija või teda esindav tolliagentuur tõendab importimisel kavatsust toimetada kaup teise liikmesriiki seal registreeritud maksukohustuslasele või piiratud maksukohustuslasele ning pärast toimetamist esitab tollile kauba ühendusesisest käivet tõendavad dokumendid;
5. nimetatud tingimuste mittetäitmisel tekkida võiva maksukohustuse täitmise tagamiseks on esitatud tagatis. Tagatis esitatakse ja vabastatakse, seda kasutatakse ning selle suurus arvutatakse tollieeskirjades sätestatud korras.

Antud sättes kehtestatud maksuvabastus rakendub vaid juhul, kui kõik eelpool nimetatud tingimused on täidetud.

Alates 1. aprillist 2012 võib lisaks Eestis maksukohustuslasena registreeritud kauba importijale rakendada maksuvabastust ka välisriigi isikust importija, kes ei ole Eestis maksukohustuslasena registreeritud, esindajana tolliagentuur, kes vormistab kauba impordi tollideklaratsiooni ning tagab selle kauba lähetamise teise liikmesriiki seal registreeritud maksukohustuslasele. Teise isiku eest teostatud kauba ühendusesisese käibe deklareerib tolliagentuur. Tehing deklareeritakse erandina üksnes ühendusesisese käibe aruandel (VD), käibedeklaratsiooni (KMD) lahtris 3 0% määraga maksustatavate toimingute ja tehingute hulgas tolliagentuur seda ei deklareeri.

Kui kauba importijaks on Eesti maksukohustuslane, ei deklareeri kauba ühendusesisest käivet tolliagentuur, vaid seda deklareerib oma KMD-I ja VD-I Eesti maksukohustuslane ise.